

کرامت مادری

جایگاه آن از نظر قرآن و احادیث

معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی زنجان
مدیریت جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس
۵۶۲-۰۲۴۳۳۰۱۸۵۵۵۸

امام خامنه‌ای (دام ظلّه): همه تحت تأثیر مادران هستند. آنکه بهشتی می‌شود، پایه بهشتی شدنش از مادر است.

این که یک مادر، چون خدای مهربانش، رازدار است، بخشنده است، انیس است، پرده پوش است، رفیق است، معین است، سریع الرضا است، می‌کوشد دائم الفضل باشد، صبور باشد، حلیم باشد، شکور باشد، این سبک زندگی، این تلاش‌ها، همه این‌ها عبادت است. از طرفی، تلاش مدام برای خودکنترلی و فروبردن خشم و افزایش تاب آوری و رعایت حال کودکان نیز عبادت و خودسازی است. دائم التوبه است. چه کسی بیشتر از یک مادر مدام خودش را محاسبه می‌کند، مدام قول می‌دهد و تلاش می‌کند که از فردا، اخلاق و کردارش بهتر شود؟ عبادت‌های نادیدنی‌تر مانند توکل مدام بر پروردگار، حسن ظن به خدا، دعا برای غیر خود و مقدم داشتن فرزند در نیازهای مادی نیز عبادت است. مادری که جمع همه اینهاست، می‌تواند مصداق عبودیت و تسلیم باشد و رشد و تعالی فردی و درجات معنوی و اجر اخروی به همراه داشته باشد به خصوص که عبادتی پنهان و مجاهدتی گمنام است که از آفت عجب و ریا به دور است. **مادری برای یک زن، کرامت است**، رشد است و سعادت دنیوی و اخروی در پی دارد. به امید روزی که همه زنان سرزمین مان طعم شیرین مادری را چندباره بچشند و از این همه فضیلت حقیقی بهره‌مند شوند.

➤ امام رضا علیه السلام می‌فرمایند: و بدان که ادای حق مادر، لازم‌ترین و واجب‌ترین حق هاست؛ زیرا او فرزندش را در جایی حمل می‌کند که فردی، کسی را حمل نمی‌کند؛ و از فرزندش با گوش و چشم و همه اعضای بدنش در حالی مراقبت می‌کند که از این بابت شاد و خوشحال است. او فرزندش را با وجود ناخوشایندی‌هایی که کسی آن را تحمل نمی‌کند، در شکم خویش حمل می‌کند و راضی است که خودش گرسنه و فرزندش سیر باشد، خودش تشنه و فرزندش سیراب باشد، خودش لباسی نداشته باشد و فرزندش پوشیده باشد، فرزندش را در سایه نگه دارد و خودش در آفتاب باشد. و باید تشکر از او و نیکی و رفق با او، به اندازه این زحماتی باشد که کشیده است و البته شما توان ادای کمترین حقش را ندارید مگر به کمک خدا.

احادیثی در خصوص مقام و کرامت مادر:

➤ رسول خدا صلی الله علیه و آله درباره اجر دوره بارداری و زایمان فرموده: زن وقتی که باردار می شود، اجرش مانند کسی است که با جان و مالش در راه خداوند جهاد می کند. وقتی که فرزندش را بدنیا می آورد به او گفته می شود: «گناهان تو بخشیده شد! پس عمل را از نو آغاز کن» و وقتی که به فرزندش شیر می دهد در برابر هر بار شیر دادن، به او پاداش آزاد کردن یک برده از فرزندان اسماعیل را می دهند.

لذت شیرین مادری

➤ امام صادق علیه السلام فرموده اند: جوانی خدمت رسول خدا شرفیاب شد و پرسید ای رسول خدا به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت فرمود: به مادرت. جوان پرسید پس از او به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت مجدداً فرمود: به مادرت. جوان سوال کرد پس از او به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت باز فرمود: به مادرت. باز هم جوان پرسید به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت فرمود: به پدرت.

➤ همزمان با تبیین وظیفه مشترک فرزند نسبت به پدر و مادر آیاتی بصورت ویژه به بیان زحمات، حق شناسی، تجلیل از مادر پرداخته است (آیات ۲۳۳ سوره بقره، ۱۵ سوره احقاف و ۱۴ لقمان). این آیات قبل از بیان سختی های ایام بارداری و شیردهی، امر خدا به احسان به والدین را ذکر می کند. اما بلافاصله بعد از آن، از سختی و زحمات پدر حرفی نمی زند و رنج و زحمات مادر را متذکر می شود تا مبدا انسان ها و جامعه این وظیفه نسبت به وی را فراموش نکنند.

➤ طبق آیات ۳۰ تا ۳۲ سوره مبارکه مریم، حضرت عیسی علیه السلام زمانی که برای معرفی خود و بزرگی و جایگاه خود برای مردم در گهواره به سخن آمد، در کنار عبد خدا بودن، داشتن کتاب، نبوت و برپایی نماز و زکات، ویژگی بارز و شایسته بعدی خود را نیکوکاری به مادر بیان نموده است.

مادری یکی از عطایای ویژه خداوند به زنان است و بارداری و تولد نوزاد یکی از تجربیات مهم زندگی وی می باشد. خداوند متعال مراتبی از اثرگذاری و قدرت تربیت خود را در وجود زنان به ودیعه گذاشته است تا با ویژگی های جسمی و عاطفی خاص خود، بتوانند عهده دار امر خطیر پرورش جسمی و روحی فرزند و بقای نسل انسان در کره خاکی باشند که این خود نشانه حکمت، رحمت و لطف خدا به انسان بوده و برای آن اجر، ارزش و پاداش بزرگی در نظر گرفته شده است. **آیات قرآن و روایات متعددی از معصومین علیهم السلام به کرامت و جایگاه ویژه مادر اشاره نموده است.**

آیاتی در خصوص مقام و کرامت مادر:

➤ در خصوص حقوق و جایگاه والایی والدین در آیات ۸۳ سوره بقره، ۳۶ سوره نساء، ۲۳ سوره اسراء، احسان به والدین در کنار و بلافاصله بعد از کلمه توحید ذکر شده است.